

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARCHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Cultura și disciplina clerului.

Progresul umanității este o luptă nesfârșită, pentru realizarea unor forme superioare de viață. Lupta omenimii în cursul istoriei a fost inspirată de diferite motive. Factorul religios, național, economic din diferitele etape ale evoluției rând pe rând au fructificat sforțările umane spre ideal. Cea mai superioară formă de luptă este fără 'ndoială, lupta pentru cultură. Ce este cultura? Este o spiritualitate superioară, realizată în viață. „Cultura, însemnează o concepție etică și estetică, o atitudine etică și estetică în fața vieții”. (Prof. Dr. Gr. Cristescu.) Purtătorii acestui spiritualism în sânul omenimii sunt factorii de cultură și în speță preoții. Preotul prin activitatea sa de spiritualizare pune omenimea, în vecinătate cu divinitatea. Transfigurează accidentul și reintegreză particularul în universal omenescul și trecătorul în eternul divin.

Ca preotul să poată spiritualiza massele, însuși trebuie să fie om spiritual. Nu există ceva mai hidos, decât un factor cultural, în speță preotul lipsit însuși de cultură. Este ca un discurs fără sens, sau ca o muzică, fără armonie. Unui asemenea factor î-se împuță mereu „Doctore vindecă-te pe tine, însuți!“ Lucrarea unui asemenea preot rămâne sterilă, lipsită de efectele harului sfîntitor.

Cultură însemnează încă armonie cu Divinitatea, cu tine însuți și cu mediul ambient. Preotul lipsit de astfel de armonie, rămâne o simplă caricatură. Fiecare vorbă, gest, atitudine ne demonstrează evident cultura sau ne tradează insuficiența culturii. Este deci foarte necesar să ne căștigăm această armonie, ca o

condiție primordială a înălțării individuale și a masselor.

Disciplina este o noțiune corelativă a culturii. Putem afirma chiar, că îsvorește din cultură. Disciplina este supunerea porților inferioare, patimii, pasiunii unor motive superioare etice și estetice. Omul disciplinat în mod necesar dă dovedă de cultură. Cel nedisciplinat este un primitiv condus de sensuri, de eul inferior. Preoțimea este „Militia Christi“. Baza progresului nostru duhovnicesc este deci: cultura și disciplina. Fără aceste elemente, îsbândă nu poate exista. Cea mai sublimă pildă ne-o dă Mântuitorul nostru Iisus Hristos. În timpul sfintelor patimi, în fața regelui Irod, a luat cea mai etică și estetică atitudine. Băjocurilor și ridiculizările n'a răspuns. Tăcerea Mântuitorului, a fost eternul răspuns dat vrăjmașilor. Loviturile și bătăile primele pe nedrept în pretorlu și în drum spre Golgota, le-a suferit cu divină resignație. Ce s'ar fi ales de opera mânăturii, dacă Mântuitorul Hristos, răspundea la fel, atacurilor și injurierilor oamenilor păcătoși? Prin atitudinea sa sublimă a învins. Dușmanii au pierit, dar opera mânăturii a rămas.

Am avut prilej să asist la nenumărate conferințe și conveniri preoțești. Am ascultat multe discursuri luminate, dar am fost și martorul unor scene aranjate de unii frați preoți, care m'au uimit prin atitudinea și dicțiunea lor anticulturală. Este foarte adevărat, că ne luptăm preoții cu eno me greutăți, fiind neîndrepătați de societate și de puternicii zilei. Lupta ce trebuie să o ducem pentru deschiderea noastră materială și spirituală, să fie însă adecvată caracterului nostru și demnă. Suspiciunile și bârfellele debitate adeseori cu pasiune și în necunoștință de cauză, la adresa conducerii ecclaziastice, să o înlocuim cu metoda

creștină a cercetării relelor inerente tuturor lucrurilor omenești și delăturarea lor cu mijloace creștine — culturale. Superioritatea bisericăescă trebuie să țină cont de subalterni și justele lor revendicări, dar și subalternii au datoria să-și cunoască situația și îndatorirea, comportându-se cu tot respectul și devotamentul. Duhul criticismului negativist și mai ales al rebeliunii n'are ce căuta în rândurile noastre. Ambițiunile mărunte omenești, ranchlunile cronice ale unor pasiuni nesatisfăcute, n'au ce căuta în discuția problemelor de interes general bisericesc. Th. Carlyle recomandă „muncă, tăcere și sinceritate,” pentru ceice vor să îsbutească în viață. Nouă ne trebuie cultură și disciplină. În lupta sublimă de spiritualizare, noi preoții să ne solidarizăm, cei mici cu cel mari, jertfându-ne unul pentru totul ! și toti pentru unul !

Prot. Stefan R. Langu.

celor ce nu și cunosc pe aproapele lor, și vă rog să mă ascultați cu luare aminte.

Iubișilor creștini !

Să fie oare cercetorul aproapele nostru, căruia îl aruncăm din miliă cățiva bani, sau dușmanul pe care-l urâm, sau streinul pe care nu-l cunoaștem. Sau făcătorul de rele ? Aceste sunt întrebările ce frâmântă mintea multora, în căutarea vre'unui răspuns. Să ce ușor este răspunsul. Mântuitorul a răspuns atât de înțelegător acestor întrebări prin pilda despre cel căzut între tâlhari. Omul ca care ajungem în atingere și să putem fi de folos, este aproapele nostru. Dragostea către tot omul trebuie să o nutrim cu îngrijire în adâncul sufletului nostru. Să această dragoste o putem noi dovedi prin faptele noastre. Un turist fiind în vîful munșilor, fu cuprins de somn din cauza oboseli și se culcă în zăpadă. Atunci observă în zăpadă pe un alt turist care aproape începea de ger. Imediat începu să-l fricționeze cu zăpadă, și-l scăpă dela moarte. Astfel și trecu somnul și plecă împreună cu celălalt mai departe. Iată cum iubirea poartă în sine și răsplata căci dacă el nu vedea pe celălalt turist în zăpadă aproape înghețat, el culcându-se ar fi murit desigur cuprins de ger.

Deci iubindu-ne unii pe alții după porunca Mântuitorului Isus vom dobânde adevărată fericire atât pe pământ cât și în ceriuri. *Să nu lăsăm ca focul dragostei să-și plară flăcările sale, căci frigul și înghețul păcatelor ne va nimici.* Cu durere trebuie să spunem că azi nu ne iubim unul pe altul, ne uităm cu ochi lacrimi la averile vecinului și nu încapem unul de altul. Creștinii de azi în loc să asculte glasul preoților, urgisesc biserică, nu o cercetează, trăind în nămolul păcatelor. Dar trebuie să ne întoarcem de pe această cale a păcatelor. Să ajutăm pe cel lipsit, căci Dumnezeu va răsplăti faptele noastre. „Fiți milostivi precum și părintele vostru din cerluri milostiv este” aceste cuvinte să le îorădăci în suflete și să le trâmbișăm dela un capăt la altul al ţării, căci numai prin iubire și milostenie putem îndulci amarul vieții noastre.

Să ne îmbrăcăm deci iubișilor în halna iovățăturilor creștine, aducându-ne aminte de faptele minunate ale Domnului Hristos, căruia î-să făcut miliă de suferințele oamenilor, milostivindu-se spre noi. Să fim și noi milostivi cu cel lipsit îoviți de dureri și chinuri, pentru ca Tatăl cereșc să ne facă părtași de fericirea vremelnică aici pe pământ și de cea vesnică în cerluri, pe care cu totul o dorim. Amiu.

Puterea și hărnicia albinei.

Știiuta-ți, că o albină umbără pe zl cam pe la 7000 de florii, ca să strângă sucul cel dulce? Pentru un chilogram de miere o albină trebuie să colinde pe la aproape 8 milioane florii. Ea poate căra deodată atâtă suc că cantărește trupul ei.

Predică

pentru Dumineca a XIX. după Rusalii

de Pr. Horia Vișoiu.

Iubiți credincioși !

Molte și folosite sunt învățăturile ce îsvoresc din glasul sfintelor evanghelii ! În fiecare Duminecă și sărbătoare creștinul adevărat poale să-și alimenteze sufletul cu mierea dulce a învățăturilor mântuitoare. Iată că și astăzi acelaș bun Mântuitor al sufletelor noastre ne vorbește prin Sfânta evanghelică îndemnându-ne să păzim și să ne însuflăm de ceea mai mare poruncă a Dumnezelui : iubirea aproapelui nostru. Niciodată o datorie nu ni se predică atât de des în Sfintele Evanghelii ca iubirea aproapelui. Precum pasărea numai cu ajutorul celor două aripi se depărtează ridicându-se în vîzduh, așa și omul numai prin două virtuți este în stare să se ridică către cer. De aceea Mântuitorul în Sfânta evanghelică de astăzi îndeamnă oamenilor să păzească și să împlină două virtuți. Să aceste două virtuți sunt iubirea aproapelui și milostenia creștină. Omenirea înainte de venirea Mântuitorului fiind lipsită de lumina învățăturilor lui Hristos, nu cunoștea calea cea adevărată spre mântuire. Să blandul Isus să a coborât pre pământ, și prin jertfa vieții sale a mantuit omenirea, dând cel mai frumos exemplu de iubire, punând în inimile noastre dragostea aproapelui. Dar oare cum putem împlini porunca dragostei ? Odinioară un legiuitor evreu a întrebat pe Mântuitorul „Doamne cine este aproapele ?” (Luca X. 29). Tot astfel și o parte din lumea de azi a rămas lipsită de cunoașterea aproapelui. Drept aceea iubișii mei încerc să eu azi să răspund

Alesul lui Dumnezeu

Inchinătă ciobanului Petrache Lupu
din Maglavitul Doljului.

*Tie Doamne-Ți mulțumim
Si spre Tine acum prвim,
Că tu ai cдutat spre noi,
Sedpându ne din nevol
Și din moartea sufletească,
Ca toлti filii să vesteasca
Minunea ce-al sдvârșit,
La locul sfânt Maglavit!
Alegând pre Petre Lupu,
Om de rând și cioban simplu,
„Vas ales“ Tu l-ai făcut,
Rămâнnd neîntrecut
De ceialalти muritori,
Si de fraлli săl păstori,
In credința strămoșească
In vestirea omenească,
A poruncilor divine,
A tot ce e sfânt și bine,
Prețios și creștinesc,
La tot neamul omenesc.
Alergând deci vin la Tine
Până și din fără străine,
Să Te vadd să Te-audă.
Dela Tin'să dobândească
Intârire sufletească
Si vindecare trupească.
Ceata multor oropsiți
Si de soarte crunt loviti,
Se grăbește pe 'ntrecute
Rugăciunea-Ți să-i ajute,
Cu Tatăl să se împace,
Sufletul să și-l descarce
De tovara de păcate
Si de a lor răutate.
Câștigându-și alinare
Vindecare și iertare:
Orbi, șchopi, uscați
Surzi și muлi
De demoni cumplit ținuти
S'au reîntors vindecați
De o lume admirăți!
Ajută-ne Doamne Sfinte,
Ca deacum înainte,
Să putem și noi vedea,
Preamărit minunea Ta!
Locului sfânt să ne 'nchinăm,
Iertare să câștigăm,
Fiii Tăi iubili să fim,
Cu toлti să ne măntuim;
In veci să Te preamărim. Amin.*

Lucian Lungu preot.

Programul festivităilor dela Caransebeș.

Sâmbătă în 5 Octombrie 1935.

Orele 13.43. Primirea în gară a Prea Sfinților Ierarhi, a membrilor Consiliului general al F. O. R.-ului, Asociației clerului Andrei Șaguna și Asociației învățătorilor din Banat.

Orele 16. Inchinare la mormintele Ierarhilor Ioan Popasu, Nicolae Popea și Filaret Musta.

Orele 17. Ședința Consiliului general al F. O. R.-ului în sala Primării orașului.

Orele 19. Slujba prîvighierii și mărturisirea membrilor cari se vor împărtăsi a doua zi.

Duminică în 6 Octombrie 1935.

Orele 8. Sf. Liturghie celebrată de Înalț Prea Sfîntul mitropolit Nicolae, înconjurat de Prea Sfinți și episcopi și arhierei prezenți. Chemarea Duhului Sfânt.

Orele 10. Procesiune religioasă dela Catedrală în piața Uairii. Sfatuirea monumentului Ioan Popasu și cuvântările ocazionale.

Orele 11.30. Inaugurarea Internatului liceului Traian Doda.

Orele 12. Deschiderea Congresului general al F. O. R.-ului, în sala cinematografului Luna.

Orele 13.30. Masă frătească în restaurantul „Pomul verde“.

Orele 16. Ședință festivă de deschidere a Asociației clerului „Andrei Șaguna“ și cea a Asociației învățătorilor din Banat în salele festive ale liceului Traian Doda și școalei normale Ioan Popasu.

Orele 19. Slujba vecernie. Concertul religios dat de „Corul catedral“ și „Societatea română de cântări“ din Caransebeș. Conferință ținută de dl. profesor universitar Mihail Manolescu cu subiectul: „Oriodoxia și ideea națională“.

Luni în 7 Octombrie 1935.

Orele 8. Sfatuirea crucii dela mormântul arhieului Filaret Musta.

Orele 9. Inaugurarea și vizitarea Muzeului eparhial.

Orele 10. Ședințele administrative ale F. O. R.-ului Asociației clerului și Asociației învățătorilor.

Orele 14. Plecarea membrilor la Bâile-Erculane.

Pentru încărcăturile cererile clerului se vor adresa părintelui diacon Teodor Roșca, cele ale corpului didactic d-lui subrevizor școlar Pavel Jumanca, iar cele ale celorlați participanți Primării orașului Caransebeș. Locurile la masa frătească le rezervă dl. Teodor Dragomir secretarul gen. al primăriei. Iar toate celelalte informații le dă dl. consilier eparhial Nicolae Cornean, secretarul F. O. R.-ului eparhial la biroul Consiliului eparhial.

În cursul f. st. vităilor va funcționa un serviciu de

informațuni și de plasare la gara Caransebeș pus sub conducerea d-lor George Neamțu, directorul școalei normale și Dr. Liviu Grozavescu secretar la primărie. Transportul dela gară în oraș și invers îl va deservi dl. Dumitru Bolca, șeful poliției.

Consiliul eparhial al F. O. R ului

Pentru sf. biserică din Vața de Jos.

În cursul verii acestui an s'a inițiat o colectă particulară, pentru a se putea procura un rând de ornate pentru biserică numită, dintr-o comună cu caracter de localitate balneară, deci cercetată și de altă lume.

La apelul făcut au răspuns următorii: familia Dr. Gh. Ciuhandu, Arad 1000 Lei; Dr. Gh. Drăgan, directorul prefecturei, Deva, 100 L; d-na prof. H. Arjocă, Arad 500 L.; d-na Tanja Turucu, Vața de Jos 200 L; Amos Turucu, notar 300 L; Petru E. Papp protopop Beluș 300. Andrei Coza, Vața de Jos 100 L; Bodiciu Alexandru, înv. în retr. Vața de Jos 250 L; d-na Sofia Bodici 250 L; familia Gurban, Vața de Jos 500 L; Dr. Beresényi 20 L; Bodici Nicolae, primar 100 L; Bechart Stefan 100 L; Ioan Bercovici, elev, București, 100 L; d-na soția lui Polgár Ladislau 100 L; George Indrel 100 L; Mihai Pecsal 100 L; Dalfi Andor 100 L; Dalfi Iosif 100 L; familia Adam, Vața de Jos 100 L; Bogdan Petru, Vața de Jos 200; Dr. Sabin Rîșcuța, medic, Baia de Criș 100 L; Rondoleanu Aurel, șeful gării Vața de Jos 200 L; d-na Hortensia D. Drinca, Arad 200 L; d-na Augusta Colarov n. Rubenescu, Arad, 100 L; Aurel Leuca, funcț. Vața de Jos 100 L; d-na Elena Leuca, Vața de Jos 100 L; Miciuța Leontin, preot, Rîșculița 50 L; Petru Incicău, înv.-dir. Baia de Criș, 20 L; Ioan Dimbu, restaurator, Vața de Jos 20 L; Susan Aurel, măcelar Brad 40 L; Ursulescu, notar, Târgova 100 L; Golea N. 10 L. În total s'a adunat 5760 Lei, pentru care ajutor mulțumește tuturor dărurilor.

Comunitatea ort. română din Vața de Jos.

„Astra” la Satu Mare.

Adunarea generală a Asociației pentru cultura poporului român: „Astra” și-a ținut în anul acesta adunarea generală la Satu-Mare, o localitate unde maghiarizarea poporului român începuse să facă progrese, cu deosebire înainte de războului pentru întregire, când biserică fraților unei s'a aruncat cutoțul în brațele catolicilor.

În capela ortodoxă s'a ținut chemarea sf. Dumitru P. S. Sa Athiereul Magier, care a rostit o predică frumoasă și în numele Bisericei ortodoxe aduce elogii „Astrei”, care mână în mână cu Biserica românească a contribuit la cultivarea și luminarea poporului nostru.

Adunarea, condusă de președintul Iuliu Moldovan, a durat în zilele de 14 și 15 Sept. a. c. și a fost bine cercetată de intelectuali și târâni. Toți oratorii vrednici reprezentanți ai diferitelor instituții, cari toți au accentuat rolul important al Bisericii și Școalei românești, în educația poporului nostru.

Creștinul drept credincios se poate mărturiui numai prin Bis. Ortodoxă.

(Urmare)

Ivindu-se neînțelegeri între Patriarhul Romel și cel din Răsărit, pentru că cel din Roma dorea supremația în biserică, biserică se desbină în 1054. Bazat pe aceea că este drept urmaș a lui Petru, care ar fi fost primul episcop al Romel, căruia Măntuitorul i-ar fi dat întărietate între Apostoli, prin cuvintele: „Tu ești Petru și pe această peatră voi zidi biserică mea.” Prin urmare, el fiind urmaș al acestuia este cap al bisericii.

Aceasta însă, nu a putut fi acceptată de Sf. Părinți, căci era contra cuvintelor Sf. Scripturi, deci prima credință, care nu se poate schimba după plac. Pentru a se ajunge la împăcare i s'a dat întărietate în ceeace privește forma exterioară: când erau toți patriarhii în un loc, patriarhul Romel ocupa locul prim, al doilea cel din Constantinopol etc., dar nu în ceeace privește darurile duhovnicești.

Măntuitorul, nici decum nu a așezat biserică pe Petru, căci atunci, odată cu Petru s'ar fi distrus și biserică, iar biserică nu are cap văzut, căci biserică este una și unul este capul ei — Măntuitorul. Iar aceste cuvinte nu se explică așa cum ei le explică: Peatra despre care e vorba aci nu este Petru, ci credința lui și a celorlalți Apostoli. Din cauză că nu s'a putut înțelege, căci Patriarhul Romel dorea cu orice preț, mărire și suprematie în biserică, biserică se desbină în două: Biserica de Răsărit, cu cele 4 Patriarhii și cari au păstrat și pe mai departe învățătura și credința așa cum a lăsat-o Măntuitorul, și Biserica de Apus, care-și avea ca și cap văzut pe Papa din Roma. În orgolinul său, pectruta să se deosebească și mai mult de biserică din Răsărit, în decursul timpului, bazat pe cuvintele mai sus citate considerându-se că și reprezentatul lui Dumnezeu pe pământ, introduce învățături noi în biserică, cărora le caută apoi temelii în Sf. Scriptură. Așa a introdus „purgatoriu” un foc material care ar exista — după ei — între iad și rai, și care ar avea menirea de a curăța sufletele de ultimele păcate.

Aceasta, nu poate fi adevărat. Dovadă avem în parabola cu bugatul nemilostiv și săracul Lazăr, când Avraam spune bogatului: „O prăpastie mare este

între noi și voi, așa că e cu neputință culva să treacă dela noi la voi, ori dela voi la noi."

Apol o minte sănătoasă poate să judece că ceva imaterial cum este sufletul, nu poate fi curățit într'un foc material. Prin urmare el greșesc.

Apol purcederea Duhului Sfânt și dela Flul „Filioque”, a fost introdus în simbolul credinței, interpretând greșit cuvintele Mântuitorului, când a spus Sf. Apostoli, la înălțarea Ia cer, zicându-le: „Vă voi trimite vouă măngăetor, pe Duhul Sfânt, carele dela Tatăl purcede”. Prin urmare el confundă două noțiuni bine distincte: a trimite și a purcede, deci și în privința aceasta greșesc.

Întrebunțarea azimel la Sf. cuminăcătură, ceeace iarăși nu este adevărat, căci noi știm, că Mântuitorul a făcut cina de taină Joi seara și noi știm, că jidovii începeau a mănuca azimă de Sâmbătă seara. Prin urmare și Mântuitorul nu a putut să întrebunțeze, sau este mai mult adevărat că a întrebunțat pâine dospită. Iar apoi noi de ce să nu facem așa cum a făcut însuși Mântuitorul?

Necăsătoria preoților, este iarăși o condiție, care nu este impusă de biserică, căci nici un aflat scriș că preoții să nu se căsătorească. Iar apoi nu toți oamenii pot să-și înfrâneze poftele trupești, prin urmare este mai mare păcat atunci când ai promis și vei călca această promisiune. Prin urmare și în privința aceasta, noi facem mai bine ca el. Dovadă avem chiar în Istorie: Papa Al. Borges, avea copil, apoi ce făcea cel mai inferior? Cu timpul papii au luat în mâini puterea lumească, încât în secolul al XIV-lea ajunseseră la o putere lumească foarte mare, aruncând și puind împărații pe tronuri, după bunul lor plac. Puterea lor a început mai târziu apoi să scădă, fiindcă toată lumea, cu minte sănătoasă putea să observe abuzurile papilor. În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, papa se declară infalibil, adică că nu poate greși, ceeace este însăși o greșală colosală, căci și papa este om, iar apoi toți oamenii sunt supuși greșelii și păcatului.

Abuzurile papilor, a făcut pe Luther să purceadă la reformă, de unde au luat apoi exemplu alii și alii și de aici desmembrarea și desființarea bisericii lui Hristos.

O mare gresală însă a lui Luther este aceea de a da Biblia în mâna oricărui credincios, spre a o explica. Aceasta este cauza principală că avem astăzi atâtea secte eretice. Nu a ținut seama de condițiiile cari se cer, pentru a putea înțelege textul Sf. Scripturi. Mintea sănătoasă, purtare exemplară, pregătire specială, credință puternică, înclinație precum și deplină convingere că nu tot ce este scris în Sf. Carte, te poate explica căci atunci n-ar mai fi credință, ci știință se poate pătrunde cu mintea (rațiunea). De toate aceste lucruri tine seamă teologia, școală specială pentru pregătirea preoților.

Din cele expuse ar urma că nimeni dintr-o laică să nu cerceteze Sf. Scriptură. Nu! Am păcatul greu, dacă am spune acest lucru. Fiecare creștin poate să cerceteze, să citească în sf. Scriptură, cu condiția, că dacă găsește vre-un loc unde ar avea vre-o nedumerire, să nu alegă la vecinul, ori la cutare seector să-i lumineze, căci toți aceștia nu pot să explică Sf. Scriptură, neavând pregătire pentru aceasta, ci la biserică lui Hristos, la preot, care e chemat și are de datorie a lumului pe credincioș, și a propovăduil adevărat. Iar dacă nici acesta n-ar ști, pentru că nu e împosabil, de datoria acestuia este să recurgă la înaltele fețe bisericești, cari în cel mai scurt timp, vor clarifica chestiunea.

Numai neprocedând în felul acesta și nerăspândind condițiunile mal sus noteate, a luat naștere, căt și din cauza abuzurilor papale, în biserică de Apus o mulțime de secte, care de care mai depărtate de calea adevărată.

În decursul vremii, papii, numai pentru că să se deosebească de noi au schimbat multe în biserică mai ales în ce privește forma și materia, timpul și cazul săvârșirii, cu un cuvânt la săvârșirea Sf. Taine Vn apoi diferențele secte, cari la rândul lor, căutând să se deosebească și ele de biserică de Apus, din sănul căreia au leșit, s-au depărtat cu totul dela calea adevărată, negând Sf. Taine (numai unele) precum și Sf. Tradiție. În puținele tâzne pe care le primesc, cauți să îmitez pe Mântuitorul (zic ei) neluând în seamă păcatele pe care le comit. Așa de ex, avem taina Sf. Botez. Unii dintr-o fac la 30 de ani, pentru că — zic ei — așa a făcut și Mântuitorul, uitând cuvintele Mântuitorului: „De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea intra în împărația lui Dumnezeu.” Prin urmare, n-ar putea și căci nu mor, până la vîrstă de 30 de ani. Au văzut mai apoi și el greșala și au mai scăzut pînă suma de 30, așa încât nu fac nici el chiar ca Mântuitorul. Dar noi găsim în Sf. Scriptură că Sfii Apostoli au botezat familiile întregi; apoi de unde ar putea el afirma că în aceste familii n'au fost și copii.

O altă greșală a noastră, zic unele secte, este clăstrarea și venerarea icoanelor și a Sf. Crucii, sub cuvânt că nu respectăm porunca 2 din decalog. În cazul acesta ei iau lucrurile prea în prîpă, prea orbîș, neînțînd seamă de situația păgânilor de pe vremea când au fost date aceste porunci și despre felul, cum noi venerăm aceste lucruri Sfinte. Nu vreau să facă distincție între felul păgânilor de a se închiida și concepția greșită a lor despre Dumnezeu — și venerarea oamenilor, bine plăcuți lui Dumnezeu, trecuți astăzi în rândurile sfintilor, — prin chipurile lor, — de către creștini drept credincioș, cari îl în deapururi în fața lor, pe perciții cele mai sărăcute căscloare rugându-se lor, ca să mijlocească pentru ei înalțea Creatorului, să-l ajute și să-l lumineze în lucrările lor, căutând

să-i imite și să ia exemple din viața lor. E ca și chipul ouăi scamp răposat al nostru, căruia îl purjăm și-i cinstim chipul, păstrându-l cu multă grije, pentru simplul motiv, că ne-a fost un prieten sau o rudă apropiată și căruia nu-i putem și nu ne poate face nimic, pentru noi și pentru sufletele noastre.

Iar cinstirea sf. Crucii este iarăși cât se poate de frequentă și răspândită între creștinii. Cum să nu fie sfântă, când a curs pe ea Sângele Domnului? Creștinii dela început și până astăzi o socoteau și o socotesc ca și armă contra diavolului. Apostolul Pavel zice: Iar cuvântul crucei, nebunie este celor peritori, iar nouă celor ce credem este o putere a lui Dumnezeu.

Revenind la subiect (la titlu) urmează ca secțiunii și toate celelalte biserici rătăcile să ne aducă argumente Biblice, spre a susține greșelile lor și a ne convinge pe noi, ori documente istorice, în care să ne arate că noi am fi exclus, sau adăugat ceva la ceeace Mântuitorul ne-a lăsat. Dacă toate acestea nu le vor putea aduce la îndeplinire, urmează că biserică și credința noastră este cea mai veche, avându-și obârșia și începutul chiar dela Mântuitorul și dela Sfântul Apostoli și prin urmare este singura credință creștină adevărată și fiind adevărată, este unică și cea mai dreaptă cale care duce la mântuire, „iar apoi rămâne la noi să știm ce e de făcut.”

Un singur lucru însă rămâne nelămurit anume: Dacă biserică ortodoxă este unică care duce la mântuire, ne întrebăm: Oare creștinii, credincioșii ai altor biserici se pot mărtui? Da se pot, în cazul, când din ignoranță nu cunosc adevărul sau li s-au explicat greșit, dar dacă îl s-a explicat și văd adevărul și totuși nu se întorc se osândesc, după cum zice Mântuitorul: „Dacă văș fi grăbit lor, păcat n'ar avea, dar am grăbit lor, deci păcat au.” Iar pentru a înțelege subiectul lucrării, trebuie să-l înțelegem în felul următor. „Crestinul care merge pe calea adevărată — precum și noi, cari avem fericierea de a ne adăpa din Isvorul binefăcătoare ale ei — are deplină convingere, că numai această cale duce sigur și drept spre mântuire, sau cu alte cuvinte aceasta este calea dreaptă pe care călătorind debândem viața de veci.”

I. Haldugău
elev cl. VII normală Arad.

Activitatea cercului religios Almaș.

Cercul religios Almaș prot. Gurahonț în anul 1935 a desfășurat activitatea în următoarele comune:

In comuna Dieci. În ziua de 30 Iunie s'a săvârșit sf. Liturghie în sobor de către preoții: A. Giurgiu, I. Popoviciu, N. Toma, E. Tomșa, I. Iancu

și Gh. Cereanț. La pricină a predicat pr. Gh. Cereanț despre chemarea lui Iisus. La orele 3 d. m. — în cererea credincioșilor — s'a săvârșit taina sf. maslu. După sf. maslu a urmat deschiderea conferinței de către pr. A. Giurgiu preș. prin cuvinte frumoase, vorbind despre puterea rugăciunii. Pă. E. Tomșa a ținut conferință despre Ispită. Întreg serviciul a făcut impresie foarte bună asupra credincioșilor.

In comuna Rădești. În ziua de 28 Iulie s'a săvârșit sf. Liturghie în sobor de către preoții cercului. Pe lângă aceștia a mai luat parte ca oaspe neobositul apostol misionar pr. I. Tomuță din Lupești. La pricină a vorbit cu adevărată vîrvă oratorică pr. I. Tomuță despre credință. Răspunsurile liturgice au fost date de către corul bisericesc din Almaș, condus de inv. F. Deacău precum și de fanfara bisericescă ortodoxă din Almaș. La cererea credincioșilor s'a săvârșit taina sf. maslu pentru bolnavii din comună. La orele 3 d. m. s'a săvârșit vecernie, la care au luat parte credincioșii în număr mulțumitor, chiar și baptiști. Preș. pr. A. Giurgiu a deschis ședința prin cuvinte alese și bine simțite. Corul Ibis. din Almaș a cântat pricină „Lăudați”. Pr. A. Miclăuță a ținut conferință despre „Cui i-se cuvine explicarea sf. Scripturii și importanța sf. Tradițiuni”, care a fost bine pregătită, ținând în septe în mod documentat. Fanfara a cântat aril pentru popor. Apoi pă. I. Tomuță a mulțumit credincioșilor îndemânându-i la simțământul de credință față de Dumnezeu, la simțământul național față de neam și țară. Inv. dir. Ioan Ardeolu din Rădești mulțumește prin cuvinte alese preoților pentru serviciile prestate față de credincioșii bisericii. Fanfara a cântat mai departe multe arile, prin cari a ridicat la un fast deosebit serbarea cercului religios, dând prilej de manifestare sufletească credincioșilor, rămânând pe deplin mulțumiți de o astfel de manifestație religioasă.

In comuna Cili. În ziua de 25 August s'a săvârșit sf. Liturghie în sobor de către preoții cercului. La pricină a predicat pr. A. Miclăuță despre dezastrul moral în care conduce înțelepciunea omenească lipsită de puterea religiunii creștine. La dorința credincioșilor s'a săvârșit taina sf. maslu. Răspunsurile liturgice le-a cântat corul bisericesc din Almaș precum și Fanfara bisericescă din Almaș. La orele 3 d. m. s'a ținut vecernie apoi preș. cercului a deschis conferință prin cuvinte potrivite despre puterea rugăciunii atingând și cazul minunii dela Maglavit. A urmat pă. E. Tomșa care a ținut conferință despre Biserică. După conferință Fanfara a cântat mai multe țarile românesti. Apoi preș. a închis conferința multămulțind preoților cari îau dat ascultare desfășurând o vie activitate la trei cercuri religioase din acest an, a mulțumit credincioșilor cari au luat parte la serbarea religioasă din Cili.

**Cuvântare rostită către cercul parohial ai
Fr. Ort. Rom. din Brad-Grădiște
la 7 Aprilie 1935.**

Tinera noastră Asociație urmărește scopuri nobile, dar firește despre înfăptuirel nu putem vorbi încă până ce nu ne vom încheia de-abinelea.

Deocamdată ne mulțumim să Vă împărtășim, că idealul nostru este, ca în țara românească, cele 14 milioane de ortodocși toți să fie plasați, la moșii lor, la servicii, la fabrici, adică fiecare la locul său. Dorim ca toți să aibă vîtrele lor calde, cu rost, o așezare fericită, o bunăstare.

Dar ca să putem îndeplini aceste deziderate, avem neapărată nevoie de ajutorul vostru scump! frați și surori.

În primul loc vă cerem concursul moral de a vă înscrie ca membri în frăția ortodoxă română.

Fiecare să-și cñâtăreasca singur starea sa socială și amăsurat ei, să poate înscrie ca membru ajutător cu o taxă anuală de 5 lei, sau membru activ cu 100 lei ori membru fondator cu 1000 Lei.

La sfârșitul ședinței noastre vom propune lista pentru Comitetul Cercului parohial Arad-Grădiște.

Până atunci fie-nui permis, să conturez mai de aproape scopurile Asociației noastre:

Asociația frăția ort. a contemplat, să readucă în viața noastră echilibrul din vremurile apuse, să prețindă dela părțile o conviețuire cîndită dela copii o ascultare și un respect față de cel mai bătrân.

Frăția roagă și cere

1) dela grădini de copii și dela famili, ca și dela celelalte școli primare și secundare, o educație în congișuire cu învățările Domnului nostru Iisus Hristos.

2) dela bogății milă și îndurare pentru cel lipsit și săraci 3) dela mici și dela mare o ascultare, cătră conducerea frăției ortodoxe.

Frăția ort. română nu se îmbracă în haină politică ea este o asociație esclusiv ortodoxă și, nici în haina unei singure categorii sau brașe sociale, ea va respecta, toate brașele și va îmbrățișa cu același căldură frățească pe toți și toate ortodoxele, fără privire la forma sau uniforma ce-o poartă.

Frăția ort. română e fericită să constate, că parohia Arad-Grădiște are 436 familii ortodoxe cu 1200 suflente.

Frăția ort. se bucură din toată înima, când constată, că parohenii din Arad-Grădiște și-au clădit gospodăriile lor, casele lor în număr de 300 și doresc, că celor ce până azi nu-și au vîtrele lor, să le ajute Patronul nostru Domnul Iisus Hristos să și-le zidească, că mai curând.

Nu obiceiuri și datini strămoșești, nu evlavie, nu amerenie, nu curătenie sofletească, nu temere de Dumnezeu.

În schimb am aflat obiceiuri străine, șmecherii blasphemati la toată cotitura, birturi tot la a 2-a casă îspite și desfrâv, la cinema, ba uneori și la teatru.

De aceea vă avertizăm din vreme, să alegeti locul de distractii, până ce nu-l târziu.

De altcum dacă dați ascultare invitațiilor desinteresate ale preotului făcute de pe amvon, care spre fericirea voastră a tuturor, vă este adevărat părinte, măcar că e încă tânăr de ani, aveți destule prilejuri de desfătare și distractii, la conferințe, serbări, date de odrasile voastre, concerte date de faimul vostru cor, condus cu *demnitate de dl Serb*.

Nu sunt bune, prea multele petreceri, căci nici ortodoxia noastră nu a instituit 6 sărbători, după o zi de lucru, ci o Duminecă după 6 zile de lucru. Dar nici Dumineca nu are rostul de desfătare, ci de odihnă. Desfătările și petrecerile sunt orânduite la prăznicele mari cum bună oară la Crăciun Paști, Rusali, Sântă-Marie, deci 4 pe an.

Și să credeți fraților, că ajung, ca să ne rămână timp și pentru alte preocupări ale traiului.

Nu se mai poate plăti omul nici la sate cu atât mai puțin la oraș. Nu căci în afară de predilecția cetății unei gazete care te pune în curent cu lumea, radio și gramofonul distrug pe om și în casa sa.

E prea mic *Cartierul-Grădiște*, ca să zic, că nu cunoșc un singur frate ortodox, căruia să-l arză dorul de desfătări prea dese, nu, nici în tot Aradul, nu cred să fie, dar dacă totuși ar fi, atunci acela e pe drumul distrugerii sale sigure.

Nu pe aceste drumuri de rătăciri dorim să vă vedem fraților, ci pe drumul fericirii vremelnic și veclnice.

Nu uități viața curată a părinților voștri iubiti și creșteți-vă și voi odrasile voastre în aceeași atmosferă.

Jertfiți săptămânal 1 leu și tămâlați Sâmbăta seara casa și vatra voastră, spre a o feri de ortice vrăjmășie.

Nu lăpădați datinile bune ale părinților voștri întru Domnul adormiți sau încă în viață, cum ar fi postul, carele după afirmația unor distinși medici, servește spre subțierea săngelui din organism.

Cum vă știți face darea de seamă față de șeful vostru de serviciu cu raport verbal sau în scris dat pe zile sau pe lună, faceți-vă mai vîrtoas aceasta dare de seamă, dacă nu mai mult cel puțin odată sau de 2 ori pe an, față de supremul nostru Judecător Domnul Iisus Hristos, prin mărturisirea păcatelor voastre și cuminătare, care este cu mult mai mare și mai puternic, decât toți șefii noștri, și dela care am luat și viața și pânea de toate zilele.

Frăția Ort. Română are în programul său de

activitate grăja de viață religioasă morală, dar nu va închide ochii nici când va fi vorba despre bunăstarea fraților săi.

Pe măsura sprijinului ce-l va primi dela membri ei, ea își va mări și cadrul de mișcare cum o fac și francmasonii.

Ea va edita cărți potrivite pentru popor, va sprijini Corurile și Reununile de cântări, va ruga și în viitor, ca domnilii învățători să cultive frumoasele noastre dătini strămoșești, ca steaua, pîțărăitul și alte asemenea lor, cum sunt cântările sau ectenile din sfânta biserică. În Iordan, Inviterea cea de obște, la aducerea sălcuțelor pentru Florii, Hristos a invitat s. a.

Acstea ar fi staturile noastre frățești și acesta este și scopul veșrălii noastre la Domnulavoastră.

Iulian Lucuța
director școlar

INFORMATIUNI

Pelerinaj uriaș la Maglavit. Cel mai copleșitor pelerinaj din căte au avut loc până acum la Maglavit este cel organizat pentru zilele de 14 și 15 Septembrie c. Din toate părțile țării au sosit credincioși în valuri nesfârșite, ridicând numărul lor la vîr. 100.000, ceea ce constituie un record recunoscut la noi. S'a oficiat lângă troițe slujbe religioase impresionante de către un mare sobor de preoți, în frunte cu P. Sf. Episcop Vartolomeu al Râmnicului, care a rostit o predică înălțătoare despre credință și însemnatatea minunilor în viața creștinilor. La sfârșit a cuvântat, în grădină lui nemeteșugărit, și clobanul Petruș Lupa, ascultat cu mare evlavie de către mii de pelerini.

Ziarele, ca și cei cari au fost acolo, vorbesc de cazuri nouă de minuni și vindecări, menite să confirme tot mai mult o revelație divină, atât de extraordinară și atât de binefăcătoare pentru renașterea religioasă a țării noastre.

125 cununii într-o zi. În ziua de 15 Septembrie, populația comunelui Cislașu, din județul Buzău, a avut bucuria de a lua parte în o nuntă, despre care se poate spune, că a fost o adevarată nuntă „ca'n povestii”. În ziua sus numită s'a oficiat în acea comună căsătoria religioasă a 125 de perechi, cari până aci trăiseră în concubinaj — adecă în nelegiuire. La această nuntă a participat un public ales și numeros în frunte cu dñ Iustin Stănescu, vice-președintele Camerel.

De notat e, că printre cele 125 de perechi, cari s-au unit în fața lui Dumnezeu, se găsește și moș Mihai Banu de 75 ani, care timp de 54 ani a trăit în nelegiuire cu soția sa.

Vindecați la Maglavit. Femeia Maria Stanciu, din Brad, județul Hunedoara, a fost la Maglavit, ducând cu sine și pe doi copii ai săi, anume Petra de 3 ani și Gheorghe de 6 ani. Primul era mut de aproape un an, iar al doilea olog dela vîrstă de 5 ani. Femeia, care s'a întors dela Maglavit, povestește că amândoi copiii i s-au vindecat complet.

Sfîntire de biserică. Duminică înainte de amiază s'a făcut sfîntirea bisericii ortodoxe române din comuna Stamora-Română județul Timiș-Torontal. Serviciul religios a fost oficiat de către P. S. S. dr Vasile Lăzărescu, episcopul Caransebeșului.

Copil furat de țigani. Un copil de 2 jum. ani fiul domnului Ioan Sârghe din Câmpulung, a fost răpit din curtea școalei de niște țigani nomazi. În drum spre Capel satului, frizerul I. Kolber a salvat copilul din mâna unei țigănci. Cu toate cercetările, țigana n'a putut fi prinșă, deoarece frizerul n'a mai putut recunoaște țigana în rândurile țiganilor așezăți pe malul Moldovei.

Și-a dat foc casel. Din cauza unor certuri familiare, Alexandru Dumitrescu din Craiova a luat o stică de gaz, și stropit sălișpii casel și l-a dat foc. Apoi s'a postit în mijlocul curței privind cum flacările cuprind casa. Observând focul, vecinii au sărit în ajutor dar Alexandra Dumitrescu s'a înarmat cu un par și amenință pe oricine voia să intre în curte. A fost anunțată poliția. Când polițistul a vîlt să intre în curte a sărit asupra-l cu parul, strigând că va omori pe oricine vrea să stingă focul. A fost desarmat și fără voia lui focul a fost stins. Se crede că este nebun.

Ardeleni aduși din Argentina. Cu vaporul „Ing Vlasopol” au fost trimiști pentru repatriere de către Consulatul nostru din Buenos-Aires zece români transilvăneni. Aceștia rămânând în Argentina muritori de foame au cerut repatrierea. Înainte de coborâre cel zece repatriați au mulțumit d-lui N. Vlasopol, pentru bunăvoie ce le-a arătat-o aducându-i în fară din America fără nici un fel de plată.

Imbolnăviți de antrax. La spitalul din Oradea au fost aduși în stare gravă, bolnavi de antrax, trei băteni din com. Liceu. În acea comună a mai murit și femeia Maria Bălaj, din cauza antraxului. Tânărul Ioan Bălaj a vândut carne din vacă sa, care era bolnavă de antrax. Soția sa a fost cea dintâi jertfă. Celalți trei bolnavi, se speră că vor fi salvați.

